

ærede Minister havde imødekommet et andet Andragende fra Dansk Friskoleforening, et Andragende om forhøjet Tilskud til Understøttelseskassen for Lærere og Lærerinder i Friskolen. Denne Understøttelseskasse har i flere Aar faaet et Tilskud paa 4,000 Kr. om Aaret af Statskassen, men Medlemmerne indbetaler en betydelig større Sum aarlig, og nu var det rimeligt, om Statens Bidrag og Medlemmernes Bidrag i nogen Maade var det samme, saaledes som Tilfældet er med lignende Kasser, f. Eks. Højskoleforeningens Understøttelseskasse. Nu tænker jeg mig, at den højtærede Minister vil svare mig, at i Aar kunde man ikke imødekomme dette Andragende, thi i Aar skulde man spare, hvor spares kunde. Det er fuldkommen rigtigt, men saa skulde den højtærede Minister have sparet konsekvent, det har han imidlertid ikke. Paa det Finanslovsforslag, som vi behandler, findes saaledes en forhøjet Bevilling til Pensionskassen for de private Mellem- og Realskoler. Forhøjelsen andrager 3,000 Kr., saa at Bevillingen vokser fra 25,000 Kr. til 28,000 Kr. Jeg har paa ingen Maade noget herimod, men jeg synes, det havde været billigt, om man saa ogsaa havde imødekommet Andragendet fra Dansk Friskoleforening. Friskolelærerne har dog ikke fortjent at skulle lide mere under Krigen end andre Lærere.

Jeg har endnu en Sag at nævne, inden jeg slutter, en Sag, der ogsaa vedrører Skolen, og som har vakt ret stor Opmærksomhed, navnlig i Friskolekredse, en Opmærksomhed, der ikke altid har været smigrende for den højtærede Minister. Jeg skal ikke omtale selve Sagen saa udførligt, som jeg kunde, det er Ministerens Afgørelse, der interesserer mig mest. Friskolerne har ved den Afgørelse følt sig trueede i deres Undervisningsfrihed, og jeg har i Sinde at drage Spørgsmaalet frem her for at faa Ministerens klare Svar paa det. Jeg skal ganske kort referere, hvad der er sket i denne Sag. Der ligger ovre i Møborg Sogn en Friskole. Den 24. November 1913 kom Sognepræsten, der er Skolekommissionens Formand, ind i Friskolen midt under Morgenbønnen, der derved blev afbrudt. Han vilde overvære Religionstimen i Skolen. Lærerinden ønskede først at slutte Morgenbønnen med en Morgensang. Det vilde Præsten dog ikke være med til. Han vilde have, at man med det samme skulde begynde paa Religionsundervisningen, og det skete ogsaa. Præsten forlangte, at Lærerinden skulde eksaminere Børnene i Læ-

rebog, i den lille Katekismus, for at høre, om de kunde den. Lærerinden svarede, at hun følte sig ikke forpligtet til at bruge Lærebogen i sin Undervisning, og gjorde opmærksom paa, at det var en Friskole, Præsten befandt sig i. Præsten blev dog ved sit og erklærede, at han vilde have, Lærerinden skulde eksaminere Børnene i de 10 Bud. Hun gjorde det saa, og under denne Overhøring var der et af Børnene, der forvekslede det 3die og 4de Bud — det kan jo ske for dem, der er ældre —, og der var et andet Barn, der forvekslede det 8de og det 9de Bud. Præsten fandt da Anledning til selv at gribe ind og eksaminerede nu Børnene i Trosbekendelsen og Fadervor. Og inden han gik, tog han det Løfte af Børnene, at naar han kom igen en Gang inden Jul, skulde de have lært de 10 Bud, saa de kunde dem. Saaledes havde Præsten, og det er Hovedpunktet her, krævet, at Lærebogen, Katekismussen, skulde være Grundlaget for Undervisningen i Religion i Friskolen. Det havde han for Resten tydeligt sagt før, thi i en Skrivelse til Friskolens Bestyrelse af 25. April 1913 havde han sagt, at for Fremtiden vilde han ikke anbefale Friskolen til Statsunderstøttelse, hvis der ikke ved Siden af Bibelhistorien lærtes noget Katekismus i ældste Klasse. Der opstod nu en skarp Strid mellem Sognepræsten og Friskolens Bestyrelse. Denne protesterede for det første imod, at Sognepræsten kom i Friskolen udenfor de halvaarlige Eksaminer, og dernæst imod, at han krævede, at man skulde lægge Lærebogen, Luthers Katekismus, til Grund for Religionsundervisningen i Friskolen. Brev vekslede med Brev. Bestyrelsen vilde f. Eks. gerne have at vide, hvad Præsten mente med „nogen Katekismus“. Det var et noget svævende Udtryk. Præsten svarede, at Friskolen skal staa Maal med den offentlige Skole i Sognet, og i den Skoleplan, der foreligger for Skolevæsenet i Møborg Kommune, staar der, at Maalet for Religionsundervisningen skal være Bibelhistorien i Sammenhæng og Luthers lille Katekismus med Balslevs Skriftsprog.

Jeg skal ikke tale mere om denne Strid, men holde mig til den højtærede Ministers Stilling til de Spørgsmaal, der her er rejste. Det er efter mit Skøn Spørgsmaal af stor Interesse. Der er, som sagt, to Spørgsmaal, der her melder sig. For det første: har Skolekommissionens Formand og dens enkelte Medlemmer Ret til, saa ofte de vil, at give Møde i Friskolen, og har Friskolen eller rettere de Forældre,